

Pedagogisch beleidsplan

Inleiding

H.1 Pedagogische missie en visie

- 1.1 Onze pedagogische missie
- 1.2 Onze pedagogische visie

H.2 Pedagogische basisdoelen. Wat willen we bereiken?

- 2.1 Het bieden van emotionele veiligheid
- 2.2 Bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling
- 2.3 Bijdragen aan de sociale ontwikkeling
- 2.4 Socialisatie en kennismaken met algemeen aanvaarde normen en waarden

H.3 Pedagogische instrumenten. Wat doen we in de praktijk?

- 3.1 Werken aan emotionele veiligheid
- 3.2 Vertrouwde, veilige relaties
- 3.3 Wennen
- 3.4 Sensitieve responsiviteit
- 3.5 structureren en grenzen stellen
- 3.6 Ruimte voor autonomie

H.4 Bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling

- 4.1 De behoeften van kinderen en medewerkers staan centraal
- 4.2 Activiteitsaanbod en thema's
- 4.3 Situaties creëren en kansen grijpen
- 4.4 De medewerker maakt het verschil
- 4.5 De binnen en buiten ruimte
- 4.6 Buiten

H.5 Bijdragen aan sociale ontwikkeling

- 5.1 Eerst observeren
- 5.2 Begeleiden van positieve interacties (High Five)

H.6 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

- 6.1 High Five
- 6.2 Kennismaken
- 6.3 Onze eigen socialisatie
- 6.4 Zorg om ontwikkeling of het gedrag

H.7 Pedagogische kwaliteit

Inleiding

In dit pedagogisch beleidsplan vind je onze pedagogische missie en visie en de manier waarop wij binnen ons IKC werken aan de vier basisdoelen: emotionele veiligheid, persoonlijke en sociale ontwikkeling en socialisatie.

Aanleiding voor het schrijven van het pedagogisch plan is de integrale samenwerking tussen kinderopvang en basisschool. Uitgangspunt van het plan zijn inzichten hoe wij met elkaar omgaan middels een professionele en prettige samenwerking.

Het beleidsplan vormt ons pedagogisch kader. Door onze werkwijze te koppelen aan de pedagogische ontwikkeldoelen en dit te bespreken met elkaar zijn wij beter en gericht in staat te reflecteren we op onze werkwijze.

Dit beleidsplan is bedoeld voor alle medewerkers van het IKC 't Plataanplein. Voor ouders en andere geïnteresseerden zal tevens een korte publieksversie worden gemaakt.

H.1 Pedagogische missie en visie

1.1 Onze pedagogische missie

Onze gezamenlijk missie houdt in:

- ✓ Wij willen het verschil maken voor onze kinderen en hun ouders.
- ✓ Wij willen kinderen uitdagen door hen aan te bieden wat ze nodig hebben.
- ✓ Wij willen kinderen aanvoelen om hun vraag te begrijpen. We gebruiken hiervoor ons hoofd, hart en handen.
- ✓ Wij willen een positief beeld meegeven van de omgeving en de volwassenen die zich rond de kinderen begeven.
- ✓ Wij willen kansen creëren voor de kinderen, een ervaring, die nieuwsgierig maakt en uitnodigt om verder op onderzoek te gaan.
- ✓ Wij willen een veilige speel- en leeromgeving creëren waarbinnen de kinderen zich thuis en veilig voelen. Een plek waar stabiel en binnen een duidelijke structuur activiteiten worden georganiseerd voor jong en oud.
- ✓ Met onze dynamische en expressieve kinderen zijn we een afspiegeling van een maatschappij in het klein. Een omgeving waar veilig; spelend en lerend de wereld kan worden ontdekt.

1.2 Onze pedagogische visie

Kinderen en medewerkers komen tot bloei in een omgeving waarbinnen ze zichzelf kunnen zijn, zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen en betrokken zijn. Een omgeving waar zij steun ondervinden en zich verbonden weten met elkaar en wereld om hen heen. Door een veilig en stimulerend klimaat scheppen we voorwaarden voor leren en ontwikkelen zelfvertrouwen en vertrouwen in anderen. Positieve, warme relaties dragen bij aan hun gevoel van emotionele basisveiligheid en passen bij hun basisbehoefte om "erbij te horen". Het welbevinden van onze kinderen en medewerkers staat centraal, het is van grote invloed op de ontwikkeling en het leervermogen.

Bij kinderen is doen, ontdekken en ervaren leidend, want kinderen leren actief. Wij zijn ons bewust van onze eigen houding en communicatie die een voorbeeld is voor de kinderen en ouders. We stellen redelijke grenzen en leggen die uit, wij kijken en luisteren naar wat kinderen bezighoudt en wat zij nodig hebben.

Wij hebben vertrouwen in kinderen en hechten aan een democratische opvoedingsstijl. We bevorderen de zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid en participatie van kinderen. In een veilige, opgeruimde en uitdagende omgeving bieden we kinderen ruimte, waarin zij kunnen ontdekken, spelen, leren, luisteren, samenwerken, plezier hebben en zich ontwikkelen naar eigen mogelijkheden.

Wij zijn een vertrouwde partner van ouders in het dagelijks contact met hun kinderen. Wij gaan op een respectvolle manier en plezierig met elkaar om; belangrijk voor een leefbare samenleving. De huisvesting van school en opvang is daarom een plek waar ouders elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar in contact kunnen komen. We stimuleren wederzijdse betrokkenheid en helpen ouders bij opvoedingsvragen. Samen zijn we goed voor later. *Een mooi voorbeeld hiervan is de ouderkamer waar ouders onder genot van koffie en taart elkaars behoeften bespreken.*

Een integrale samenwerking biedt een goede kans om gezamenlijk de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Wij werken met meerdere partners samen volgens één pedagogische visie voor een doorgaande ontwikkeling van de kinderen. De samenwerking zorgt voor continuïteit in de ondersteuning en begeleiding.

H.2 Pedagogische basisdoelen. Wat willen we bereiken?

Bij IKC 't Plataanplein staat het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en de medewerkers centraal. We werken aan de pedagogische basisdoelen: emotionele veiligheid, persoonlijke en sociale ontwikkeling en socialisatie.

2.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is de meest basale doelstelling. Het draagt niet alleen bij aan het welbevinden van nu, maar vormt ook de basis voor de andere pedagogische doelstellingen. Als we ons emotioneel veilig voelen, hebben we de energie om te ontdekken, te leren en te ontwikkelen.

2.2 Bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling

Onze leerkrachten en pedagogisch medewerkers maken in hun omgang voortdurend gebruik van hun ervaring en kennis van de manier waarop kinderen zich ontwikkelen. Wij observeren het kind en bieden een breed en uitdagend aanbod. Wij dagen kinderen op een betekenisvolle manier en spelenderwijs uit tot ontwikkeling van hun motorische, cognitieve, creatieve en communicatieve vaardigheden, zodat zij zich ontplooien en in staat zijn steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende (volwassen) omgeving.

2.3 Bijdragen aan de sociale ontwikkeling

We begeleiden kinderen bij hun interacties en brengen hen sociale kennis en vaardigheden bij. Zo zijn zij steeds beter in staat relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden. We stimuleren en begeleiden de samenwerking tussen kinderen en vragen hen rekening met elkaar te houden. Wij bieden hen hiervoor een natuurlijke en rijke leeromgeving.

2.4 Socialisatie en kennismaken met algemeen aanvaarde normen en waarden

Bij de opvoeding en ontwikkeling van kinderen hoort de overdracht van normen en waarden. Wij stimuleren kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de Nederlandse samenleving. Ook maken zij kennis met gebruiken en tradities van de samenleving en de verschillende culturen in hun omgeving. Leren omgaan met verschillen is bij ons gericht op: talenten, temperament, culturele achtergrond, sekse (aangeboren) en (aangeleerd), religie, gezinssamenstelling, vaardigheden en belemmeringen.

H.3 Pedagogische instrumenten. Wat doen we in de praktijk?

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke manier we werken aan de pedagogische basisdoelen, maar een kant-en-klare aanpak hebben we niet. We hebben immers te maken met kinderen en medewerkers met verschillende karakters, achtergronden, talenten en leeftijden met elk hun eigen behoeften en vaardigheden. Daarnaast kun je de vier basisdoelen niet los van elkaar zien, want zij beïnvloeden en overlappen elkaar.

3.1 Werken aan emotionele veiligheid

Door goed voor elkaar te zorgen, door voorspelbaarheid en door op een sensitieve (signaleren) én responsieve (ontvangen en reageren) manier met elkaar om te gaan bouwen we aan vertrouwde relaties en een veilig pedagogisch klimaat. Zo kan elk kind en elke medewerker zichzelf zijn, zich ontspannen en prettig voelen. Vanuit die veilige basis kunnen we ons in eigen tempo en op eigen wijze ontwikkelen.

3.2 Vertrouwde, veilige relaties

We ontlenen een gevoel van veiligheid aan de vertrouwdheid met en nabijheid van de professionele medewerkers. Voor het opbouwen van die relatie is tijd en persoonlijke aandacht nodig. Elk kind en elke medewerker heeft een eigen basis- of stamgroep. Zowel binnen als buiten deze groep wordt door de professionele medewerkers binnen ons IKC-tijd geïnvesteerd in de relatie met de kinderen. Er is binnen ons IKC aandacht voor het individuele kind middels complimenten geven, feedback geven, persoonlijke aandacht en aansluiten op de belevingswereld, kind gesprekken.

3.3 Wennen

Nieuw in een groep is spannend. De eerste ervaringen van kinderen en ouders met de opvang of school zijn erg bepalend. Hebben ouders het gevoel dat zij welkom zijn en dat er persoonlijke aandacht is voor hun kind, dan zullen ouders en kinderen zich sneller thuis voelen en hun kind aanmelden.

De eerste stap is het kennismakingsgesprek. We krijgen hierdoor zicht op achtergrond en behoeftes van het kind. Ouders maken kennis met de werkwijze op school en de opvang. De leerkracht of pedagogisch medewerker waar het kind bij in de groep komt is het eerste aanspreekpunt voor ouders.

We bespreken samen het wentraject en leggen afspraken vast op het kennismakingsformulier. Vanaf groep 1 bieden we nieuwe leerlingen de mogelijkheid voor maximaal 5 wendagen. Wennen bij de speelleergroep en de dagopvang kan uitsluitend binnen de contractperiode.

In de wenperiode bouwen leerkrachten en pedagogisch medewerkers aan een persoonlijke relatie en wordt een basis gelegd voor een gevoel van vertrouwen en veiligheid. We benoemen het dagritme, regels en routines, zodat kinderen zich deze eigen kunnen maken. We betrekken nieuwe kinderen in spel- en leersituaties als wij zien dat zij hiervoor open staan. We zoeken, tijdens het halen en brengen en via het ouderportaal, actief contact met ouders en ondersteunen het afscheidsritueel.

Verschillen in leeftijd

- ✓ Bij baby's volgen we zoveel mogelijk het dagritme van thuis
- ✓ Peuters en BSO-kinderen leiden we door de groepsruimte.
- ✓ Bij de dagopvang en de speelleergroep nodigen we na drie maanden ouders uit voor een gewenningsgesprek.
- ✓ We voeren dit gesprek aan de hand van de gesprekswijzer van KIJK!
- ✓ Vanaf groep 1 t/m groep 8 wordt in de derde week van school een omkeergesprek gehouden.

3.4 Sensitieve responsiviteit

Wij zijn gevoelig voor de emoties van elkaar, de intenties, de behoeften en de verschillen. Wij reageren op een constructieve en ondersteunende manier. Zo voelen wij ons veilig en begrepen en bouwen aan ons (zelf)vertrouwen en zijn we in staat te leren.

3.5 Structureren en grenzen stellen

Kinderen ontlenen een gevoel van veiligheid aan voorspelbaarheid, daarom zorgen wij voor herkenbare regels en routines.

We laten kinderen weten welk gedrag we van hen verwachten en benoemen dit wanneer ze de gewenste vaardigheid laten zien. Als kinderen zich niet aan gedragsgrenzen houden, maken we gebruik van de ik-boodschap en spreken hen aan op de afspraken die we met elkaar hebben gemaakt.

Kinderen zijn ook gebaat bij herkenbaarheid van het dagritme. We hebben een vaste volgorde van spel- en lesactiviteiten en verzorgmomenten (bijv. fruitpauzes en eten tussen de middag) , maar daarbinnen is ruimte voor een variatie. Flexibiliteit is noodzakelijk om in te kunnen spelen op spel- en lesactiviteiten van kinderen en onverwachte gebeurtenissen. Wij bereiden kinderen voor op veranderingen en leren ze hier (nog beter) mee om te gaan.

Verschillen in leeftijd

- ✓ Het eerste jaar is het dagritme van de baby (eten en slapen) zelf leidend. Langzaam en in overleg met ouders gaat het kind steeds meer meedoen met het ritme van de groep.
- ✓ Bij dreumesen, peuters en kleuters maken wij gebruik van dagritmekaarten.
- ✓ In de groepen 3 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van een weekplanning. Vakken worden op dezelfde momenten aangeboden, waardoor leerlingen op niveau in andere groepen kunnen werken.
- ✓ Voor personeel wordt er gewerkt met een jaarplanning waar studiedagen, teambijeenkomsten, toets momenten en vakanties in staan.

3.6 Ruimte voor autonomie

Wij hebben oog en oor voor de eigenheid van iedereen. Wij laten elkaar merken dat wij vertrouwen hebben in elkaars mogelijkheden en keuzes. We geven de ruimte om zoveel mogelijk zelf te doen en te ontdekken. We waarderen de eigen inbreng, luisteren actief naar en tonen respect door hoe we elkaar benaderen. Onze gesprekken hebben een positieve toon.

H.4 Bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling

Spelenderwijs en volgens georganiseerde lessen en activiteiten leveren wij een bijdrage aan de motorische, cognitieve, creatieve en communicatieve ontwikkeling van kinderen, zodat zij hun talenten kunnen ontplooien en zelfredzaam worden. Denk hierbij aan zelfregulering, creativiteit, samenwerken met mensen van verschillende achtergronden, communiceren, probleemoplossend werken, kritisch denken en digitale geletterdheid.

4.1 De behoefte van kinderen en medewerkers staan centraal

Bij ons staat het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen en medewerkers centraal. Een eerste stap is het observeren. Onze kind-volgsystemen KIIK, SCOL en CITO helpen om gericht te kijken en de ontwikkeling van kinderen te volgen. Hiermee werken betekent ook dat observeren onderdeel van ons dagelijkse handelen is. We gebruiken de kind-volgsystemen ook voor:

- Het begrijpen van ontwikkelingsbehoeften.
- Gesprekken met ouders, collega's en andere professionals.
- Een doorgaande lijn met het basisonderwijs
- Doelbewust werken.
- Het eventueel signaleren van een ontwikkelingsvoorsprong en risico's in de ontwikkeling.
- HGW Proloog

De leerkracht of pedagogisch medewerker van het kind bespreekt de verkregen informatie over de ontwikkeling van het kind met de ouders. Er zijn twee vaste momenten (per schooljaar) waarop in gesprek wordt gegaan met de ouders. Mocht er behoefte zijn kan er altijd vaker worden afgesproken.

Voor de ontwikkeling van medewerkers is er een gesprekkencyclus. Het persoonlijk ontwikkelingsplan wordt jaarlijks door de medewerker opgesteld en besproken met zijn direct leidinggevende. Het document is tevens de borging voor cursussen die gevolgd worden.

4.2 Activiteitsaanbod en thema's

Elke dag bieden we gerichte activiteiten en georganiseerde lessen aan passend bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit sluit aan bij de thema's van de (jongere) kinderen en onze gezamenlijke jaarplanning. Hiervoor gebruiken we verschillende (les)methoden. Door op deze manier te werken brengen we samenhang aan, worden bekende en nieuwe begrippen met elkaar verbonden en verbinden we formeel en informeel leren. Kinderen ervaren de thema's en de lessen met hoofd, hart en handen oftewel handelend, denkend en spelend. Onze thema's en georganiseerde lessen sluiten aan bij de belevingswereld en interesses van kinderen.

4.3 Situaties creëren en kansen grijpen

We creëren situaties voor ontwikkeling en grijpen kansen die zich spontaan voordoen. We volgen kinderen, voegen gericht taal toe en breiden zo nodig activiteiten uit. We laten kinderen ook meehelpen bij dagelijkse routines en houden regelmatig onze handen op de rug om de zelfredzaamheid te vergroten. Aandacht gaat hierbij uit naar het opdoen van positieve ervaringen, succesbelevingen.

4.4 De medewerker maakt het verschil

Uiteindelijk maken de interactievaardigheden van onze medewerkers het verschil. Door hun sensitieve responsiviteit, het bieden van ruimte voor eigen initiatieven, structuur en routines, door het begeleiden van interacties en het geven van woorden aan situaties, handelen en gevoelens. En door heel bewust te kiezen voor een bepaalde rol:

- ✓ Observator; kijkt, wacht af en grijpt in wanneer een kind er zelf niet uitkomt of vraagt om hulp.
- ✓ Vriend; is een gelijkwaardige partner van het kind, heeft een ondergeschikte rol, volgt de actie van het kind en stuurt subtiel.
- ✓ Rolmodel; bereidt voor, voordoen, geeft suggesties en draagt inhoud aan (modellen). De rol is adviserend en organiserend.
- ✓ Regisseur; stuurt aan, legt uit en speelt mee, biedt nieuwe handelingen en rollen aan.
- ✓ Docent; 'juf/meester', die opdrachten uitleg en instructies geeft.
- ✓ Bemiddelaar; volgt het spel en de interactie, bemiddelt waar nodig tussen kinderen in (conflict)situaties

4.5 De binnen- en buitenruimte

Ook de groepsruimten spelen een rol bij de ontwikkeling van de kinderen. De indeling en inrichting, het meubilair en speel- en lesmateriaal, stemmen we af op de ontwikkeling van kinderen. Zo voelt een jong kind zich het prettigst in een vertrouwde ruimte, in de buurt van 'zijn' pedagogisch medewerker, terwijl oudere kinderen graag op onderzoek uitgaan in nieuwe ruimten; als het even kan ook net buiten het oog van een volwassene.

Elke groep heeft zijn eigen vaste ruimte, maar kinderen hebben ook ruimte nodig om op ontdekking te gaan en te spelen en te leren met andere kinderen en materialen. Daarom zetten we de deuren open, zodat kinderen de kans hebben om in een andere ruimte te kunnen spelen en leren. Het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen is hierbij leidend.

De ruimte is ingericht in activiteitenplekken, vrij van looproutes. We hebben een plaats waar het kind zich even terug kan trekken uit de groep. Rustige en drukke plekken zijn van elkaar gescheiden. De inrichting verschilt per lokaal en per leeftijd naar het aanbod wat wordt gegeven.

De materialen, illustraties, boeken en decoraties in de ruimte zijn een afspiegeling van de verschillende culturele achtergronden van de kinderen. De materialen die de kinderen zelfstandig kunnen gebruiken bevinden zich op vaste plaatsen en bevinden zich in open kasten en op kind hoogte.

Extra aandachtspunten voor de kinderen

- ✓ We zorgen voor een rustige (prikkelarme) inrichting;
- ✓ We passen de verlichting aan en filteren fel zonlicht;
- ✓ We werken met herkenningpunten (bijvoorbeeld een planbord of een takenrooster);
- ✓ We bieden, gedurende een deel van de dag, de kinderen de mogelijkheid om op onderzoek uit te gaan en vrij te bewegen. (bijv. De pauzes)

4.6 Buiten

Kinderen zijn van nature betrokken bij hun omgeving. Buiten komen ze in aanraking met verschillende materialen en uiteenlopende omstandigheden. Kinderen hebben plezier in buiten zijn, ervaren, bewegen en ontdekken. Tijdens het buitenzijn biedt onze omgeving de mogelijkheid tot extra ervaringen op velerlei ontwikkelingsgebieden.

We delen de buitenruimte in met zones van verschillende karakters. Net als bij de binnenruimte houden we rekening met loop- en rijroutes. Daarnaast zijn losse materialen belangrijk. Deze materialen moeten zoveel mogelijk ontwikkelingsgebieden stimuleren, tegen een stootje kunnen, uitnodigen tot samenspel, er aantrekkelijk uitzien en vanzelfsprekend veilig zijn.

H.5 Bijdragen aan de sociale ontwikkeling

Een veilig pedagogisch klimaat, een prettige leef- en leeromgeving willen wij creëren voor kinderen en medewerkers. Waarbinnen iedereen zich thuis voelt en sociale vaardigheden optimaal ontwikkeld kunnen worden en gedeeld kunnen worden. Wij bieden elkaar een sociale omgeving met verschillende leeftijdsgenoten en andere volwassenen. Toch vindt de ontwikkeling van sociale competenties niet vanzelfsprekend plaats. Voorwaarde is dat we ons veilig voelen om te experimenteren, fouten mogen maken. Daarnaast hebben we elkaar nodig om te steunen, structuur te bieden, te stimuleren, grenzen aan te geven, normen en waarden te delen, en het goede voorbeeld te geven.

5.1 Eerst observeren

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de sociale ontwikkeling van kinderen observeren wij hun welbevinden, betrokkenheid en sociale interacties. Zo merken we of een kind individueel een steuntje in de rug nodig heeft of dat een groepje kinderen extra aanbod kan gebruiken.

5.2 Begeleiden van positieve interacties

We oefenen onze sociale vaardigheden in allerlei dagelijkse situaties. Iedereen van jong tot oud reageert op elkaar en neemt initiatieven tot contact. We begeleiden elkaar bij interacties en brengen speels en in dialoog sociale kennis en vaardigheden bij. Ook bij de sociale ontwikkeling staan 'hoofd, hart en handen' centraal. Zo leren we steeds beter om relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden. We stimuleren en begeleiden, onder het motto HIGH FIVE, de samenwerking vragen rekening te houden met elkaar.

DE HIGH FIVE

1. Samen meedoen: "Wat vind jij?"
Wij hebben een groot vertrouwen in de competenties van elkaar, bieden ruimte voor eigen initiatieven, laten iedereen meedenken en meebeslissen. Naast een open, onbevangen houding betekent dit actief luisteren én kijken, want we geven onze mening vaak non-verbaal.
2. Samenwerken: "Samen bereiken we meer"
Wij werken samen met de omgeving en actief aan de verbondenheid tussen kinderen, ouders en collega's. Wij stimuleren de samenwerking tussen elkaar.
3. Samen verantwoordelijk: "De groep is van ons allemaal "
Wij nemen elkaar serieus. Wij geven elkaar verantwoordelijkheden passend bij de ontwikkeling en bieden ruimte voor eigen initiatieven. Wij maken met elkaar afspraken en maken die afspraken zichtbaar. (Bijv. Gouden regels)
4. Samen omgaan met verschillen: "Zo kan het ook"
Wij hebben respect voor individuele en culturele verschillen. Wij zijn door onze houding en communicatie een model voor de kinderen en elkaar door verschillen te waarderen en ook de overeenkomsten te benadrukken. Wij zijn alert op vooroordelen en op uitsluiten.

5. Samen omgaan met conflicten: " Wij lossen het samen op"

Wij zien conflicten als leersituaties en hebben oog voor de behoeftes van kinderen en elkaar. Wij zoeken bij conflicten samen naar win-win-oplossingen door ruimte voor het uiten van behoeftes en gevoelens en kinderen te stimuleren om zelf met oplossingen te komen.

H.6 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Socialisatie hangt sterk samen met de drie voorgaande doelstellingen. Wij leren elkaar oog te hebben voor anderen, leren om te gaan met verschillen, betrekken elkaar bij de groep, ondersteunen bij het oplossen van conflicten en geven het goede voorbeeld. Zo willen we bijdragen aan een respectvolle omgang met anderen, de cultuur waarin we leven en de tradities die daarbij horen.

6.1 HIGH FIVE

Met de HIGH FIVE werken we met elkaar aan socialisatie. Onze school en opvang vormen een unieke leeromgeving, want je leert deze vaardigheden vooral door te doen, ervaren en hierop te reflecteren.

6.2 Kennismaken

Wij stimuleren om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Ook maken onze kinderen kennis met gebruiken en tradities van de samenleving en de verschillende culturen in hun omgeving. Als kinderen al jong met elkaar en met verschillen leren omgaan, staan ze ook open voor diversiteit.

6.3 Onze eigen socialisatie

Wij realiseren ons dat ook wij onderling verschillen. Door onze eigen achtergrond, opvoeding en ervaringen. We respecteren verschillende opvoedingsstijlen en gewoonten van ouders en wisselen die onderling uit. Daarbij zijn we ons steeds bewust van onze verantwoordelijkheid en blijft ons algemeen pedagogisch beleid uitgangspunt in de omgang met kinderen.

6.4. Zorg om ontwikkeling of het gedrag

Soms zijn er vragen en onzekerheden over de ontwikkeling van een kind. Leerkrachten en pedagogisch medewerkers vervullen hierbij een signalerende en ondersteunende rol. Wij signaleren (met KIJK, SCOL en WMK) en werken, praten en denken vanuit ontwikkelingsbehoeften. Deze geven aan wat een kind nodig heeft om een volgende stap in zijn ontwikkeling te zetten. We reflecteren ook op het pedagogisch klimaat en eigen handelen: "Wat vraagt dit kind van onze interactievaardigheden, organisatie, aanbod en inrichting?" Op deze manier werken we preventief.

We delen onze zorg altijd met ouders. We vertellen over wat we 'zien en horen' en geven ook aan wat goed gaat. Samen met ouders kijken we, met erkenning van ieders eigen deskundigheid, naar de behoefte van het kind en de manier waarop wij gezamenlijk het kind kunnen ondersteunen.

Wij werken actief samen in een netwerk van opvoeding en zorg rondom kinderen. Bij het verwijzen naar instanties volgen wij de stappen van de werkinstructie 'Signaleren van gedrags- en ontwikkelingsproblemen' en de Meldcode en maken gebruik van de sociale kaart; een overzicht van deskundigen die je kunt inschakelen bij een specifieke vraag. Deskundigheidsbevordering t.a.v. signaleren en handeling bij zorg vindt plaats o.l.v. de pedagogisch specialist en/of de intern begeleider. Zij ontvangen op hun beurt ondersteuning van de zorgcoördinator en/of de onderwijsadviseur.

H.7 Pedagogische kwaliteit

Als school en kinderopvang staan we voor een hoge pedagogische kwaliteit. Reden om de pedagogische kwaliteit continue te borgen en te versterken. Pedagogische kwaliteitskenmerken kun je onderverdelen in interactievaardigheden van de medewerkers, de leefomgeving en de structurele kwaliteit.

Interactievaardigheden medewerkers

Proceskwaliteit gaat over de ervaringen die kinderen in interactie met de sociale en materiële omgeving hebben; het is het fundament van welbevinden en betrokkenheid en van een positieve ontwikkeling van kinderen. Vooral de kwaliteit van de interactie tussen leerkrachten en pedagogisch medewerkers en het kind is bepalend voor proceskwaliteit.

Voor het onderwijs worden nog extra eisen gesteld vooral op het gebied van planmatig en opbrengstgericht werken, didactisch handelen, kwaliteitszorg en samenwerking met ouders.

Leefomgeving

Structurele kwaliteitskenmerken zijn randvoorwaarden in beleid en organisatie. Het gaat om zaken als het pedagogisch beleidsplan, een doelgericht aanbod, de groepsgrootte- en samenstelling en vaste gezichten, de binnen- en buitenruimte, (sociale) veiligheid, hygiëne, opleidings- en personeelsbeleid en de keuze van (spel)materialen.

Structurele kwaliteit

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor handhaving van de kwaliteitseisen aan kinderopvang. De GGD-kinderopvanginspectie houdt in opdracht van de gemeenten toezicht. Inspecteurs kinderopvang observeren de pedagogische praktijk van kindercentra en bespreken die met de kinderopvangorganisatie.

Bij dagopvang, speelleergroepen en scholen die voor- en vroegschoolse educatie (vve) uitvoeren, inspecteert de Inspectie van Onderwijs de kwaliteit van vve.

De Inspectie van Onderwijs monitort het pedagogisch klimaat op school. Hiervoor dienen jaarlijks tevredenheidsonderzoeken te worden uitgevoerd onder leerlingen en ouders.

Werken aan de kwaliteit is een continu proces. Goed pedagogisch handelen gaat niet op de automatische piloot, het vraagt om reflectieve medewerkers die bewust keuzes maken in hun interactie met kinderen en elkaar. Randvoorwaarden zijn een inspirerende visie, een methodische aanpak, coaching en feedback, mogelijkheden tot (kritische) reflectie op de praktijk en actieve betrokkenheid van de medewerkers.

